

Fjerde næstformand (Poulsgaard):

Hr. Glønborg har nu meddelt, at han tager det af Kristeligt Folkeparti stillede ændringsforslag nr. 3 tilbage. Ønsker andre at optage dette ændringsforslag? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, er ændringsforslaget bortfaldet.

Bjørn Poulsen (SF):

SF har, hvad angår landbrugsloven, haft det udgangspunkt, at skal man ændre landbrugsloven – og det er vi helt enige i at man skal – bør man gøre det for at styrke det bedste ved dansk landbrug, dér, hvor produktionen i virkeligheden foregår, den produktion, der hjælper os både økonomisk og beskæftigelsesmæssigt, men samtidig er en produktion, der har givet os nogle miljøproblemer.

Det er lige netop dér, man bør sætte ind, og det er helt typisk ikke de store landbrug. Derfor har vi også hele tiden sagt, at skal man lave noget fornuftigt på dette område, skal man gøre de mindre ejendomme større. Man skal ikke bare hovedløst gøre de større ejendomme endnu større.

Det, der er lagt op til her, er helt klart det modsatte. Man bilder sig ind, at der er nogle størrelsesøkonomiske fordele ved landbruget, som slår alt andet.

Jeg mener, det er et af de største bluffnumre, der overhovedet har været set i dansk politik, hvad angår landbruget, at troen på de størrelsesøkonomiske fordele har været så stor, at man har kunnet gå med til dette her.

For naturligvis er der størrelsesøkonomiske fordele, men hvor langt rækker de? Efter at have læst meget af den debat, der har været specielt om dette emne vedrørende landbrugsloven, tror jeg ikke på, at der er ret mange økonomer på området, der vil skrive under på, at det er så godt, bare det bliver stort nok.

Jeg tror, man her begår en alvorlig fejl, og at det er det normale billede, vi har af udviklingen i dansk landbrug, nemlig at jo større ejendommene bliver, jo mindre bliver den animalske produktion, vi vil komme til at se i fremtiden. I og med, at man her har åbnet for adgangen til at opføre bygninger på lejet jord og for, at udenlandske koncerner kan blive råvareproducenter, åbner man for, at den almindelige animalske produktion flyttes fra det, vi kalder det almindelige landbrug, over til egentlige svinefabrikker, hvis det kan betale sig. Jeg tror imidler-

tid ikke, at vi på nuværende tidspunkt kan sige hverken det ene eller det andet om, hvorvidt det kan betale sig, og jeg ved i hvert fald, at ingen af os har ønsket den udvikling i dansk landbrug.

Dette er jo en andenbehandling, og hvis vi havde næret nogen større optimisme med hensyn til at komme i egentlige forhandlinger med regeringen om denne landbrugslovgivning, havde vi selvfølgelig stillet mange flere ændringsforslag end dem, vi har været med til; men vi har så megen optimisme tilbage, at vi er villige til at prøve at få noget rimeligt og fornuftigt ud af denne landbrugslovgivning, hvis forligspartierne vil diskutere de ændringsforslag, vi har stillet.

Hvis vi var gået en anden vej og havde stillet ændringsforslag ud fra det, vi synes burde være fremtidens landbrugslov, var det blevet et meget stort antal ændringsforslag, som havde berørt mange dele af selve landbrugsloven. Vi havde i hvert fald ikke accepteret den fri nedlægningsret. Vi havde heller ikke accepteret, at man ved hjælp af ændringer af forskellige former for afstandskrav risikerer at lave dårligere arronderinger end det, der ellers var mulighed for. Vi havde heller ikke accepteret, at man på den måde, som er foreslået i dette lovforslag, gør det vanskeligere for unge at etablere sig.

Det vil med 100 pct.s sikkerhed blive dårligere, og denne opfattelse fik vi bekræftet, da vi hørte hr. Sønderby her fra talerstolen sige, at det er noget, vi skal modvirke ved at forbedre YL-lånene; det viser, at også han er klar over det. Det er da også mærkeligt, at man herinde vil lave en lovgivning, der gør det dårligere for fremtidens landbrug, men så alligevel vil styrke deres stilling ved at forbedre YL-lånene; det er jo hovedløst – for at sige det meget mildt. Men det er klart, at det er en af de sager, hvor man kommer til Socialdemokratiet og SF og beder om at få et flertal, fordi man jo nok ikke får Fremskridtspartiet med til det. Det kan selvfølgelig være, at det indgår i forliget, men jeg tvivler nu på det, for dér vil man nok se et resultat, og det var der ikke meget af i refinansieringen – det er jeg helt enig med hr. Glistrup i.

Jeg synes, man på så mange måder har forspildt mulighederne for at lave en god lov for fremtidens landbrug. Dertil kommer den mærkelige fremgangsmåde, man har benyttet: først en refinansiering sidste år, så en ændring af landbrugsloven nu, og endelig kommer der må-